

ЗА НАУКОВІ КАДРИ

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА
ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА.

Видається з 1933 р.

№ 35 (1768)

17 Листопада 1989 року

Ціна 2 коп.

ДО ЧИТАЧІВ «ЗНК»

29 листопада о 15.00 в Актівому залі (Пролетарський бульвар, 24/26) відбудуться загальноуніверситетські відкриті партійні збори з порядком денним:

1. Про стан і заходи до поліпшення викладання суспільних наук в університеті.

Доповідач — проректор Л. О. Ануфрієв.

2. Про хід виконання критичних зауважень, висловлених комуністами на університетській партійній конференції.

Інформація заступника секретаря парткому В. В. Глобова.

Реєстрація комуністів з 14.00.

Для підготовки зборів створено комісію, до складу якої ввійшли Л. О. Ануфрієв, В. П. Бельдій, О. І. Домбровський, І. М. Коваль, П. К. Лобазов, О. П. Муратчаєва, Ф. В. Нех, Н. О. Пільгуй, О. Ф. Погорелов, Ф. В. Резник, О. В. Чайковський, Д. С. Шелест, Е. В. Щеглов, М. Т. Щербань, Н. М. Якупов.

З думками, пропозиціями, рекомендаціями з приводу підготовки до зборів просимо звертатися до членів комісії, або безпосередньо до парткому.

Чекаємо від вас, шановні товариші, активної зацікавленої участі в зборах. Сподіваємося, що й студенти викладуть свою позицію з винесених до обговорення питань.
Партком ОДУ.

В інтересах справи

ВІДБУЛОСЯ ЧЕРГОВЕ ЗАСІДАННЯ ГРОМАДСЬКОЇ РЕДКОЛЕГІЇ ПРИ «ЗНК», НА ЯКОМУ ОБГОВОРЕНО І В ПРИНЦИПІ СХВАЛЕНО ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ГАЗЕТИ НА 1989/90 НАВЧАЛЬНИЙ РІК.

Під час обговорення плану мав місце обмін думками з найважливіших питань діяльності редакції. Зокрема, М. Є. Жовнер підкреслив, що в газеті не видно планованості й спадкоємності в освітленні життєвих проблем університету. От хоч би робота студентів у колгоспі. Поїхали, щось робили. Але як працювали — добре чи погано, хто винен у невисоких результатах — про це ніхто ніколи не пише. Адміністрація університету й партком теж обминають це питання. А люди хочуть бачити конкретну оцінку своєї праці.

Або інший приклад. Опублікували Положення про вуз. Хоч ми й обговорювали проєкт, але підсумковий документ залишився без змін, як бувало за давніх часів. А на підставі цього Положення ми маємо створювати Статут університету. На думку М. Є. Жовнера, газета нічого не втратила б, якби не публікувала матеріали з УШУ. А понад те, що дають нашому університетові такі матеріали, як розповіді про поїздки до Болгарії чи Брюсселя?

П. М. Войцеховський відзначив, що для нього головне — щоб газету читали студенти. Тому в ній повинні бути різні матеріали, в тому числі й про рок-музику. Ми мало що робимо для поширення газети. На мою думку, стенди «ЗНК» повинні бути на кожному факультеті. Що ж до соціологічних опитувань студентів, то ідея непогана, але всі опитування повинні бути регулярними, вести їх треба кваліфіковано, а результати обов'язково публікувати в газеті. Ідею обнародування наслідків соціологічних досліджень в університеті через багатоти-

ражку підтримав І. Ф. ПРИМАЧЕНКО. Він вважає, що «ЗНК» дуже мало уваги приділяє такій важливій сфері університетської структури, як НДЧ. Університетська громадськість не має чіткого уявлення про економічну діяльність НДЧ. Мені здається, підкреслив І. Ф. Примаченко, що «ЗНК» повинна регулярно публікувати короткі огляди про роботу НДЧ, в тому числі й про її зовнішньоекономічні зв'язки.

О. В. Гонтар висловив думку, що в університетській газеті повинні друкуватися матеріали не лише високого рівня, а й такі, що викликають загальне зацікавлення, — тоді вони матимуть читачів і за межами університету. Якщо ми кажемо, що університет — флагман учбових закладів міста, то це звання треба підтверджувати і в сфері духовного життя. Мені сподобалось, наприклад, що газета Ленінградського педінституту поширюється біля Казанського собору.

У «ЗНК» повинні друкуватися серйозні дослідження з міжнародних питань — сьогодні вони викликають у студентів дедалі більший інтерес. А щодо поширення газети, то роботи це треба, мабуть, централізовано.

М. П. Краснянський критикував редакцію за те, що в газеті не видно резонансу на критичні виступи. В цьому, на його думку, винні й секретарі парторганізацій.

У той же час газеті треба надати право на власний почерк і на власну думку. Неконструктивна, безлика газета сьогодні нікому не потрібна.

М. П. Краснянський запропонував активізувати в газеті інформаційний відділ, частіше знайомити читачів з роботою різних організацій і комітетів, у тім числі й профкому.

Редакція вдячна всім за ділову доброзичливу критику і висловлює надію, що розмова, яка почалась на засіданні громадської редколегії, триватиме й серед читачів на сторінках «ЗНК». В інтересах справи.

ТРИПТИХ ПРО МОВУ

1.
Шаную українську мову —
Таку співучу і чудову.
Я, росіянин, вдячний долі,
Що мова ця, як зерня
в полі,
У серці піснею зійшла...
Тепер у мене два крила.

2.
У мови є свої закони —
Вона їх диктує сама.
Немає дерев без крони,
Народу без мови нема.
Цуратися мови —
це страшно.
Без мови — людини нема.
А втім — ти удвічі

багатший,
Якщо володієш двома.
3.
Не знати мови брата —
сором,
А зневажати — тяжкий
гріх.
У нас і радість, і горе,
І плач, і сміх —
одні на всіх.
Шукаймо ж те, що нас
єднає,
Цінуймо спільні хліб
і сіль.
І хай ніхто не забуває —
Ми всі з прадавньої Русі.
ІВАН КРОТОВ,
співробітник РАТАУ

ПРОФСПІЛКОВІ ПОСИДІНКИ

2-3 листопада відбулася V звітно-виборча профспілкорова конференція студентів університету. Із звітною доповіддю виступив голова профкому Олександр Ермоленко.

«Примушує бажати кращого» — таку оцінку роботи комісії профспілкового комітету, яка рефреном лунала в доповіді, можна повною мірою віднести й до організації та проведення самої конференції. Не вдаючись у подробиці, скажу лише про те, що вибори нового складу профкому довелось перенести на другий день, бо на момент голосування не були готові бюлетені, та й голосувати власне було нікому... Але, може, сам зміст конференції, накал пристрастей на ній дали змогу якось прикрити організаційні огріхи? На жаль, ні.

Доповідь звелася, по суті, до переліку нерозв'язаних питань побуту студентів та деяких пропозицій щодо його поліп-

шення. Ніхто не має сумніву, що це — питання важливі, але їх, мабуть, можна і треба розв'язувати у робочому порядку. Нічого не почули делегати

конференції у переддень Всесоюзного студентського форуму і про те, якою, на погляд профкому, має бути студентська профспілкорова організація, яке її місце серед інших молодіжних організацій (формальних і неформальних). Не чути було в доповіді також інформації про те, як виконуються рішення загальноуніверситетської конференції з питань роботи гуртожитків, яка відбулася в минулому навчальному році.

Знаючи, яка «спадщина» дісталась Олександрові Ермоленку (він став головою профкому 7 місяців тому, і багато чого після його приходу змінилось на краще), я все ж таки не міг позбутися враження, що профспілковий лідер почуває себе цілком впевнено.

Сумбурною була доповідь голови ревізійної комісії Миколи Карпова. Скоромовкою, без будь-якого коментаря називалися «голі» цифри.

Запам'ятався лише один виступ, так би мовити, «до діла»: голова профбюро ГГФ Сергій Лунгу відверто заявив про кризу профспілкової організації. На цьому, що правда, усе й скінчилося. Шукати шляхів виходу з кризи, очевидно, доведеться новому складові профспілкового комітету.

На конференції виступили секретар парткому ОДУ В. В. Анищук та виконуючий обов'язки ректора М. П. Коваленко.

На першому засіданні новообраного профкому (він насправді зібрав кворум!) його головою знову назвали О. Ермоленка.

О. НІКІШЕВ,
позаштатний
кореспондент «ЗНК».

Екологія й університет

Внесок вчених Одеського університету у створення екологічної програми до 2005 року досить значний. Наприклад, дослідження працівників вузу про забруднення гавані в місцях стоянки суден і випуску стічних вод використовують природоохоронні організації й установи. Заслужують на увагу комплексні плани екологічної освіти і виховання студентів на юридичному, біологічному та інших факультетах.

Список добрих справ такого плану можна було б вести далі, але навряд чи можна сьогодні твердити, що питання екології та охорони природи посідають важливе місце в роботі ректорату, партійної, профспілкової та комсомольської організацій ОДУ, а також первинної організації Українського товариства охорони природи. Досить проаналізувати роботу вчених рад, засідань кафедр, зборів і семінарів, досить розглянути навчальний процес, практичну участь в екологічних виставках, суботниках, у рейдах дружин та екологічних постів університету, щоб переконатися в справедливості сказаного.

Екологічна цілина зберігається й на сторінках університетської газети «За наукові кадри».

Тимчасом актуальність екологічних проблем беззаперечна, і порушувати їх в університеті є кому.

Велика роль у розв'язанні цих проблем належить громадськості і передусім членам Українського товариства охорони природи. Кожен з них має право брати під особистий контроль додержання правил охорони природи; виявивши якісь порушення, встановити особу порушника і повідомити про це інспекторові чи відповідним органам; брати участь в обговоренні питань охорони природи і раціонального використання природних багатств на зборах, у пресі, по радіо і телебаченню.

Багатотисячний вузівський колектив, завдяки добровільному членству в товаристві охорони природи може зробити неабиякий внесок у поліпшення екологічної обстановки в місті: не лише активною участю в екологічних заходах, а й матеріальною допомогою у вигляді членських внесків.

На закінчення закликаю студентський і викладацький колективи ОДУ до виконання свого громадського обов'язку — до посильної участі в охороні рідної природи та примноженні її багатств.

О. ЄФІМОВ,
заступник голови Одеської
міської ради УТОП.

Робочий кабінет письменника Івана Михайловича Дузія. Це великі стелажі із семи тисячами книг. А скільки дублів передано в шкільні бібліотеки, на кафедру української літератури філологічного факультету та найбільше в Одеський державний літературний музей.

Які найбільш цікаві видання у Вас, Іване Михайловичу? — запитую.

— Є дуже цікаві видання. Це стародруки. Та не вони мені найдорожчі та найрідніші. Не вони, а оці товстіші та зовсім тоненькі книжечки. Це дари серця моїх вчителів і наставників, друзів і побратимів, моїх колишніх вихованців, а сьогодні колег по праці. Подивись, будь ласка. Підхожу до трьох полиць на середньому стелажі і зачудовуюсь. Це справді коштовний скарб. То голоси минулих років і сучасних днів. То вияв щирої шани і щирої любові.

Беру до рук книгу «Батьківщині могутній» (Державне видавництво художньої літератури, К., 1960 р.). Це збірка Павла Григоровича Тичини. Вона прислана з Києва в квітні 1961 року після проведення в нашому університеті наукової конференції, присвяченої вивченню творчості видатного майстра української радянської поезії. На титульці слова: «Дорогому Івану Михайловичу із шаною. П. Тичина». А нижче дописка: «Для мене в цей приїзд до Одеси особливою радістю була наукова конференція університету. Дякую».

А ось інша збірка, видана в 1961 році. Рукую Павла Григоровича чітко виведені слова: «Дорогому Івану Михайловичу Дузію з любов'ю. П. Тичина. 26.X.61. Москва. В дні ХХІІ з'їзду КПРС». Поет був делегатом з'їзду. Йшла копітка робота. Але він знайшов час і можливість надіслати книгу і листа, в якому писав, згадуючи своє перебування в Одесі: «То були особливі дні для мене. А яка чудесна була вся громадськість одеська, студентська, а море, море... що воно мені говорило».

З трепетом беру книгу «Творча сила народу». Вона в м'якій обкладинці, видрукована на жовтому газетному папері. Вихідні дані: Уфа, 1942 рік. Яка бібліографічна рідкість. А ще ніжні слова вдячності за книгу «Публіцистика Павла Тичини», яку Іван Михайлович видав рідкісним — шеститисячним тиражем і три примірники вручив поетові.

А якою щирістю і повагою сповнені автографи Максима Тодєйовича Рильського. Вони зроблені на збірках «Троянди і виноград» (1957 р.), «Голосівська осінь (1960 р.)», книзі літературних статей «Література і народ» (1960 р.).

Беру до рук «П'єси» Олександра Корнійчука, збірки поезій Миколи Ваiana та Андрія Малишка, Миколи Нагнибиди та Павла Усенка (Іван Михайлович першим написав про лідера української комсомольської поезії монографічне дослідження). Поруч з ними «Велика рідня» Михайла Стелмаха. Його поетична книга «Жито сили набирається», п'єси «Кум-королі» та «Зачарований вітряк», останній багатостраждальний роман «Чотири броди», який все ж таки відзначений Державною премією Української РСР імені Т. Г. Шевченка. А ще десятки книг народних депутатів СРСР Олеса Гончара, Дмитра Павличка, Ростислава Братуня. Поруч з ними видання Олександра Підсухи, Володимира Канівця та Миколи Зарудного, Петра Панча та Юрія Мокрієва, Антона Хижняка, Євгена Кравченка, Петра

Ребра, росіян Михайла Дудіна, Олександра Жарова, Сергія Смирнова, Володимира Демидова, білоруса Янки Бриля, мансійця Ювана Шесталова, єврейських поетів Ханана Вайнермана та Хаїма Бейдера, всесвітньо відомого прозаїка Ноте Лур'є. Твори болгарських та чеських митців.

Однією з центральних проблем в науковій роботі професора Дузія є всебічне дослідження сатири — і давньої, і класичної, і звичайно, радянської. Йому належать монографії про Остапа Вишню, Степана Олійника, десятки статей про славнозвісного байкаря із Кам'янця-Подільського Микиту Годованця і невтомного сміхотворця із Полтави Олександра Ковіньку. Доктору

КНИЖКИ З БІБЛІОТЕКИ ВЧИТЕЛЯ

філологічних наук Івану Михайловичу Дузію коштувало багато сил, щоб зібрати та видати спадщину незаконно репресованих сатириків Василя Черв'яцького та Кості Котка. Він сказав своє слово про розстріляних в сталінських таборах смерті Юрія Вухналя та Юхима Гедзя. Тому не дивно, що ціла полиця — понад сто книг — заповнена творами Микити Годованця та Олександра Ковіньки, Полікарпа Шабатина та Володимира Івановича, Івана Социвця — лауреата премії імені Остапа Вишні та Василя Юхимовича. Тут майже всі видання нашого земляка, уроженця села Пасицелі Балтського району Степана Івановича Олійника. А поруч них добірки сатири та гумору Леоніда Ленча та Юхима Весеніна, Федора Маківчука, Івана Сварника та Степана Гриценка, лауреата премії імені Степана Олійника вінничанина Анатолія Гарматюка, Василя Мартинова та Василя Кравчука, нашого одеського автора Костя Сергієнка.

Та чи не найбільшу радість нашому ювіляру дають книги його вихованців — колишніх студентів різних років. А працює Іван Михайлович на філологічному факультеті майже сорок років, із них двадцять чотири був деканом. В нього є любовно виготовлений альбом: наші вихованці — радянські письменники. Кожному присвячено одну чи дві сторінки. На них фотографія, коротка біографічна довідка та творчий доробок. Тридцять вісім імен. Хіба це не гордість. А на сторінках книг і в листах — почуття вдячності та шани.

Ось одна з перших книг сьогодні відомого українського діача, народного депутата СРСР Володимира Яворівського «Крила, вигострені небом» (К. «Модоль», 1975 р.). На титульці напис: «Дорогому Івану Михайловичу — вчителю,

якому я завдячую всім тим найкращим, що є в мені».

З Володимиром Яворівським перегукується винницький лірик, гуморист та сатирик Анатолій Бортияк. Він на чотири роки (1960) раніше свого товарища по праці закінчив Одеський державний університет імені І. І. Мечникова. Даруючи Івану Михайловичу своє «Вибране» (К. Дніпро, 1988), він пише: «Моему дорогому вчителю та старшому побратимові по рідному слову з любов'ю і вдячністю за увагу, з побажанням життєвого і творчого довголіття».

А до книги ще додано листа, в якому читаємо: «Я часто згадую наш, 60-х років університет, багатотиражну «За наукові кадри», в якій ви, як редактор, чомусь до руглики мені відати сатирою й гумором, літстудію з гарячими, наївно-романтичними розмовами...»

Аж на душі приємно, коли згадуєш усе це...»

Наведемо з багатьох автографів хоч дециду: «...моему викладачеві і наставникові». Дмитро Ключенко на книзі «Лісовички»; «...Від Тараса Федюка: «З великою і завидною подякою за моє існування як поета. Щиро.»

«...з глибокою вдячністю за уроки мужності, принциповості і доброти. Завжди Ваш Віт. Березинський»;

«...із синівним чуттям! Здоров'я Вам, нових книг. Анатолій Колісниченко».

«...Дорогому вчителю від вдячного учня. Валентин Мороз». Нижче дописка: дивись сторінка 24. Знаходжу її. На ній вірш «Почекаю, посиджу на камені» з присвятою І. Дузію. Це в збірці «Крізь пам'ять» («Маяк», 1982). А в книзі, що вийшла на двадцять років раніше і названа «Говоріть, колоски, говоріть» слова «моему першому редакторові з вдячністю».

І ще. «...Великому трудівникові, жартівливому імпровізаторові од вірного філфаківця Михайла Стрельбицького».

«...Гризному моему вчителю. З повагою Юрій Михайлик».

Книги, книги, книги. А на них автографи вихованців Івана Михайловича — Володимира Домрина, Ігоря Кравченка, Анатолія Глушак, Богдана Сушинського, Олеси Шеренгової, Володимира Панченка, Григорія Клочака, Миколи Братона...

Окремо розташовані книги одеських письменників Івана Гайдаєнка, Якова Сікорського, Юрія Трусова, Ізмаїла Гордона, Віктора Бершадського, Юрія Усиченка, Володимира Гетьмана, Григорія Карева, Лідії Селютіної, Віталія Орленка, Володимира Лясковського, Ігоря Неверова, Євгена Бандуренка, Олександра Уварова, Андрія Шишкіна та ряду інших. Це унікальне зібрання, що свідчить про вклад митців нашого міста в радянську культуру. Це разом з тим свідчення визнання і шани нашого ювіляра.

А скільки наукових праць вчених Москви та Ленінграда, Києва та Іркутська, Львова і Донецька, Житомира і Полтави, Чернівців та Ужгорода. Яка широка географія і яка масштабність проблем дослідження. І знову ж таки автографи вдячності.

Переглядав я цю бібліотеку в бібліотеці і радів за свого вчителя і poradника, за дорогого мені і десяткам моїх колег — колишнім аспірантам та понад десяти тисячам випускників-філфаківців, що вийшли у широкий світ з-під науково-педагогічного благословення Івана Михайловича Дузія. Довгого йому віку та журавлиного крику.

А. ПАНЬКОВ,
доцент, заступник
декана філологічного
факультету.

Годі спати, істфаку!

(РОЗДУМИ НА НАБОЛІЛУ ТЕМУ)

Місяць тому на історичному факультеті пройшли звітно-виборчі комсомольські збори, які відбулися лише завдяки явці першого курсу майже в повному складі.

Тож що воно діється в комсомольській організації істфаку? З першого погляду складається думка про те, що життя на факультеті завмерло у якомусь проміжковому стані між 1984 і цим роком. Не беру на себе сміливості назвати це заданим застоєм — це таки було б перебільшенням, бо щось на факультеті, хоч і не дуже, та все ж ворухиться. Для початку спробую проаналізувати участь у житті факультету комсомольців і студентів у минулому навчальному році.

У жовтні 1988 року на комсомольських зборах (пройшли вони досить бурхливо) обрали комсомольське бюро факультету. До нього ввійшли активні і, мабуть, авторитетні комсомольці. Здавалося, що ці активні й авторитетні створять на факультеті атмосферу ділову і матимуть організацію робочу. І тоді життя завирує, і все буде гаразд.

Перші конкретні кроки бюро подали добру надію, здавалося, що бюро настроєне на серйозні справи.

З ініціативи та за участю Слави Єсауленка (члена бюро, культуриста факультету) було створено команду КВВ (байдуже, що набирали її з великими труднощами і здебільшого зі студентів 1 курсу). Команда з честю програла першу ж таки зустріч. Але людей це з колеї не вибило, і вони знову разом з тим таки Славою Єсауленком узялися до нового цікавого діла — створення на факультеті студентського театру естрадних мініатюр (СТЕМ). Ініціативну групу майбутнього театру становили члени команди КВВ. А коли стало ясно, що крім них, СТЕМ нікому не потрібен, вони ж таки ввійшли й до основного складу театру. Були в СТЕМі й режисер, і сценарист, був і спробний (не дуже вдалий) вихід на сцену в День біофаку, були цікаві думки й плани на майбутнє. І раптом... за місяців зо два до літньої сесії СТЕМ перестав існувати, і будь-які спроби відродити його успіху не мали. З отримавши підтримки серед основної маси студентів факультету, СТЕМ розпався, так і не почавши своєї справжньої роботи.

Не менш сумна історія і з участю факультету в університетському конкурсі художньої самодіяльності. На цей конкурс від істориків вийшло лише 15 чоловік, яких вдалося умовити. Вони ж таки зробили сяку-таку програму з восьми номерів, а коли виступали, то подивитися на своїх сміливих товаришів прийшло від сили чоловік з 50 від цілого факультету.

Хто ж винен у цих та в інших, не менш прикрих невдачах? Комсомольське бюро? Не думаю. Адже члени бюро й самі брали участь у факультетських заходах, намагаючись «запалити» студентів особистим прикладом. Але хіба в цьому вихід з того плачевного стану, який склався на ідеологічному факультеті? Мабуть, немає способу, який би зміг розбудити, розворушити душі пасивних студентів, щоб не лише жменька людей уболівала за факультетські справи.

«Жменька людей» намагається робити все, що від неї залежить. Тож тієї-таки осені 1988 року на факультеті за участю члена комсомольського бюро факультету І. Студеникова і члена комсомольського бюро ІІІ курсу А. Філіпенка створюється «Диспут-клуб», що мав розбудити «сонний» істфак і спробувати закликати студентів до розмови про серйозні проблеми сучасної історії, економіки і політики, що постають у нашій країні останнім часом. Питання ці хвилюють всіх, але тільки не студентів істфаку. Якщо

на перше засідання люди походились, і саме воно пройшло поживавлено і цікаво, підтвердивши правильність такої форми організації дискусії, то з кожним наступним засіданням відвідуваність «Диспут-клубу» падала, а на четверте засідання, крім організаторів, не прийшов ніхто. І це незважаючи на цікаву тематику, на спроби розпитати студентів про все, що їх цікавить, і взяти до обговорення саме такі питання.

Невже й тут треба шукати винних у бюро? Ні! Натомість можна вивести закономірність — усі добрі починання бюро гинуть на корені, бо їх затоптують самі студенти. Ті студенти, які хочуть, щоб їхнє студентське життя було цікавим і захоплюючим, але без їхньої особистої участі.

Багато хто вважав, що громадське життя факультету завмерло після скасування в 1984 році Дня факультету. І ось після довгих років на факультеті створено ініціативну групу (на базі СТЕМу, який тоді ще існував) для організації свята факультету. Чіпляють з цього приводу оголошення, запрошують усіх очоких до участі в підготовці та проведенні свята. Але нікому це вже не було потрібно, у кожного свої справи, свої клопоти — всі люблять готовеньке. Наслідком усього цього, мабуть, і був розпад СТЕМу.

Історичний факультет, сон твій уже надто затягнувся! Коли ж ти прокинешся? Що може тебе розбудити? А може, це вже й не сон?.. Запитань багато, а відповідей нема.

Поприходили люди з міст і сіл, «відбули» свої п'ять років навчання, тихомирно одержали дипломи і так само тихо мирно пороз'їжджались по своїх нірках — там і продовжують справу, розпочату на факультеті, — солодкий сон під девізом «Моя хата скраю».

...Місяць тому обрано нове комсомольське бюро факультету (ввійшов до його складу і автор цих рядків). Бюро запропонувало факультетові відмовитися від колишніх форм проведення жовтневої демонстрації. Бюро висунуло, а факультет мовчки підтримав гасла (хай у чомусь, можливо, й слабкі, але власні): «Стипендії — статус соціального забезпечення!», «Комсомол! Краще менше, та краще!», «Кожному гуртожиткові — звання житлового!»...

Гасла написали самі на папері. Писали й думали: «А чи посядуться ж люди!»... Прийшло трохи більш як двадцять чоловік, самі прийшли, силоміць ніхто нікого не тягнув (щоправда, в основному першокурсники, але не це головне — головне, що прийшли). А після демонстрації за спробою студентів фотографувати на фоні названих вище гасел їм мало не влетіло від міліції (незрозуміло, за віщо). І все ж істфак спить! А як би хотілося, щоб нарешті прокинувся, адже стільки цікавих і потрібних справ зараз, і всі вони можуть пройти повз факультет, випускники якого покликані займатися ідеологічним вихованням підрастаючого покоління.

Годі спати, істфаку!
М. ГЕРШТЕЙН,
член комсомольського
бюро істфаку,
студент ІV курсу.

ОБСТОЯТЕЛЬНЫЙ анализ хода отчетно-выборной кампании в первичных комсомольских организациях факультетов будет дан на общезащитной конференции 21 ноября. Однако об отдельных ее аспектах можно говорить уже сейчас.

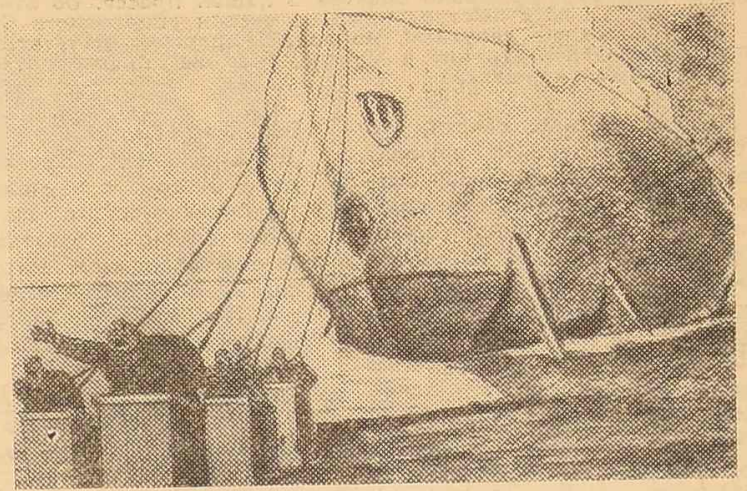
В комитете ЛКСМУ ОГУ никого не застали врасплох низкая активность комсомольцев, неявки и переносы факультетских собраний, отсутствие на

молодежи, приклеенный когда-то комсомолу взамен организационной и политической самостоятельности, взамен собственной Программы, сегодня отпал сам по себе. Поэтому представляется закономерным в этой связи тот факт, что студенты-историки впервые за послеоктябрьскую историю ОГУ вышли на ноябрьскую демонстрацию под своими, непривычными для кое-кого «лозунгами», один из которых гла-

прошлого комсомольском активе, описав небольшую по диаметру окружность, вернулась в исходную точку: снова в некоторых организациях раздаются призывы к массовому выходу, к проведению факультетских референдумов по вопросу: быть или не быть факультетскому комсомолу? Точно так же не новы аргументы и противной стороны: вопрос о вступлении в организацию или выходе из нее, по ее мне-

призыв с трибуны Съезда народных депутатов СССР о необходимости убрать из Конституции СССР статью шестую в ее нынешней редакции, считающие себя радикалами из радикалов не могут выйти из

без заминок документы на выезд за границу на постоянное место жительства. Думается все же, что вопросы совести, — а именно в таком контексте и должен рассматриваться вопрос о выходе из комсомола,

ВЛКСМ иначе, как в безликой толпе. И все из-за абсурдного (по самой постановке) вопроса о референдуме.

Статистика выхода из комсомола на сегодняшний день такова: с ноября прошлого года комсомольские билеты в ОГУ сдали 20 человек, причем 18 из них с целью оформить

— по совести должны и решаться. Таковы наши некоторые мысли в связи с предстоящим обсуждением на отчетно-выборной конференции вопросов, которые особенно волнуют большую часть университетской молодежи.

**Юрий БОШКО,
Эдуард ЩЕГЛОВ.**

ТРАВА ПОД АСФАЛЬТОМ

некоторых из них отчитывающихся секретарей, лишённые творческой мысли «доклады».

Пока комсомол де-факто сохраняет свою пагубную, в первую очередь для него самого, монополию на молодежную инициативу, а прием в члены ВЛКСМ проходит в подавляющем большинстве случаев в средних учебных заведениях и по-прежнему носит характер тотальной мобилизации молодежи «призывного» возраста, — невозможно рассчитывать на что-либо иное.

Ярлык «авангарда» советской

сил: «Комсомол: лучше меньше, да лучше!», а студенты-физики выразили готовность безотлагательно претворить его в жизнь на своем факультете.

Хотя стереотипы, выкованные десятилетиями, невозможно изжить за один год не последовательной и в значительной мере противоречивой перестройки в комсомоле, удивляет отсутствие действительно новых аспектов в постановке отнюдь не нового вопроса о возможности выхода из организации. Дискуссия, начавшаяся в ОГУ по этому вопросу на

нию, может решаться только индивидуально. Что сказать по этому поводу? Опыт трансформации Венгерской социалистической рабочей партии в Венгерскую социалистическую партию подтверждает, что даже в стране с достаточно глубокими демократическими традициями не все так просто и однозначно с респектом таких, с чьей-то точки зрения заформализованных и оторванных от народа организаций, как бывшая ВСРП. Но вот что удивительно: неужели и сегодня, когда вся страна слышит

ОСНОВНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ ПЕРЕСТРОЙКИ ПРЕПОДАВАНИЯ ОБЩЕСТВЕННЫХ НАУК В ОГУ

проект

Углубляющийся процесс обновления социализма, решение многогранных проблем перестройки требуют нового качества подготовки специалистов, совершенствования идейно-теоретического, гуманитарного образования, нравственного и эстетического воспитания студентов.

Перед кафедрами общественных наук университета стоят большие и сложные задачи по переходу к чтению новых курсов на основе идеологии революционного обновления, глубокого анализа противоречий современного общественного развития. Необходимо решительный отказ от устаревших представлений и идеологических догм, нетрадиционное осмысление социальной действительности, воспитание гражданина и патриота.

I. СТРУКТУРА ОБЩЕСТВЕННЫХ НАУК В УНИВЕРСИТЕТЕ.

Последовательно, по мере разработки учебных программ, лекционных курсов, переподготовки преподавателей переходить к преподаванию обновленных обществоведческих дисциплин: «Политической истории», «Философии», «Политической экономии», «Проблем теории современного социализма».

Считать целесообразным сохранить существующую последовательность преподавания обязательных курсов общественных наук. Обеспечить непрерывность обществоведческой подготовки студентов.

Важнейшим условием повышения эффективности и качества преподавания общественных наук, индивидуализации работы со студентами, повышения их интереса и творческого отношения к изучению марксистско-ленинской теории является постепенное сокращение численности лекционных потоков (до 100 человек) и семинарских групп (до 15 человек).

Ректорату в соответствии с рекомендациями Госкомобразования СССР, предложениями кафедр и с учетом нового содержания учебных дисциплин переименовать кафедры общественных наук.

Совету кафедр общественных наук совместно с кафедрами и деканатами проанализировать место и роль

обязательных общественных дисциплин в подготовке специалистов на каждом факультете и войти в Ученый совет университета с предложением о переименовании кафедр с учетом их мнений и нового содержания учебных дисциплин.

Совету кафедр общественных наук совместно с кафедрами и деканатами проанализировать место и роль обязательных общественных дисциплин в подготовке специалистов на каждом факультете и войти в Ученый совет университета с предложениями о целесообразности перераспределения часов между общественными дисциплинами при сохранении фонда часов каждой кафедры.

Совету кафедр общественных наук проанализировать преподавание этики, эстетики, истории философии, логики, истории и теории мировой и отечественной культуры и внести в Ученый совет университета предложения по перестройке преподавания этих курсов.

Совету кафедр изучить возможности преподавания в университете курсов «Социологии», «Политологии», «Социальной психологии», «Истории и теории религии и атеизма» и других общественных курсов.

Повысить роль Совета кафедр общественных наук в выработке согласованной политики в области преподавания общественных наук в их взаимосвязи, в защите интересов студентов и преподавателей-обществоведов.

II. СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ УЧЕБНО-МЕТОДИЧЕСКОЙ И ИДЕЙНО-ВОСПИТАТЕЛЬНОЙ РАБОТЫ.

Изучение общественных наук должно помочь студентам понять закономерную обусловленность и объективный характер курса КПСС на обновление социализма, гуманистическую направленность перестройки. В соответствии с потребностями переломного этапа в общественном развитии страны решающее значение приобретает глубокое понимание проблем обновляющегося социализма, анализ изменившихся условий внутреннего и мирового развития. Необходима опора на всесторонний диалектико-материалистический анализ многообразного опыта социализма. Преподавание общественных наук

призвано дать ответы на духовные запросы студентов.

В курсах общественных наук должны получить всестороннее раскрытие проблемы единого взаимосвязанного и взаимозависимого мира, экономических, политических и социальных аспектов глобальных проблем человечества. Следует расширить анализ разнообразных марксистских воззрений и концепций, использовать достижения современной философской, политической и экономической мысли. Необходимо анализ происходящих в стране и мире изменений в экономической, политической, социальной и духовной сферах.

Считать важнейшими задачами кафедр общественных наук оперативное обновление содержания курсов, их тесную связь с актуальными проблемами социальной и экономической перестройки и нового политического мышления, профилем факультета, интересами студентов, а также постоянное совершенствование форм и методов преподавания, внедрение методов активного обучения.

Обеспечивать на семинарских занятиях плюрализм подходов, широкий диапазон и альтернативность суждений.

Совету по изучению общественного мнения университета регулярно проводить анализ проблем изучения общественных наук.

Активизировать работу по методическому обеспечению учебного процесса, самостоятельной работы студентов, особенно по новым темам курсов. Редакционно-издательскому отделу университета обеспечить своевременное выполнение заказов кафедр общественных наук.

Шире практиковать обучение по индивидуальному графику, рекомендовать лучшим студентам в аспирантуру.

Последовательно развивать демократические принципы в преподавании общественных наук, сочетая их с требовательностью при оценке знаний студентов. Шире привлекать студентов к решению вопросов содержания и методики преподавания, к определению тем спецкурсов и семинаров.

В качественном изменении нуждается работа по подготовке и проведению государственного экзамена. Особое внимание необходимо уде-

лить экзаменационным вопросам, связанным с будущей профессиональной деятельностью выпускника.

Рекомендовать кафедрам последовательно обеспечивать самостоятельность преподавателя в выборе тем спецкурсов и спецсеминаров, в определении экзаменационных вопросов. Ученому совету университета утверждать обязательную часть рабочих программ основных общественных дисциплин, а Совету кафедр общественных наук — обязательный минимум вопросов.

Считать недопустимым сокращение объема аудиторных занятий, определенных учебным планом. Последовательно реализовывать право кафедр общественных наук утверждать сетку часов курсов, устанавливающую соотношение учебных занятий — лекций, семинаров, консультаций, самостоятельной работы студентов под руководством преподавателя.

Ректорату, учебной части, заведующим кафедрами не допускать увеличения нагрузки преподавателей-обществоведов выше рекомендованных Госкомобразованием СССР норм.

Кафедрам общественных наук практиковать чтение общеуниверситетских или межкафедретских факультативных спецкурсов по актуальным проблемам общественных наук с учетом пожеланий студентов.

Ректорату обеспечить укрепление материальной базы кафедр общественных наук (персональные компьютеры, множительная техника и т. д.).

Кафедрам общественных наук рекомендовать наладить постоянные взаимодействия с партийным бюро факультетов, комсомольскими бюро факультетов и курсов с целью повышения качества преподавания и улучшения идейно-воспитательной работы на факультетах.

Практиковать заседания кафедр с участием студентов, комсомольского актива, встречи кафедр со студентами на факультетах, как по вопросам организации учебного процесса, так и по актуальным теоретическим проблемам курсов общественных наук, социально-экономической перестройки, нового политического мышления.

Активизировать студенческую научную работу, избав-

ля ее от формализма. Рекомендовать издание тезисов студенческих научных конференций. Шире практиковать привлечение студентов к участию в научной работе кафедр.

Установить несколько премий для студентов по каждой кафедре и награждать ими лучших из них.

Для оказания факультетам помощи в проведении идейно-воспитательной работы считать целесообразным создание советов преподавателей общественных наук при партбюро факультетов.

Считать необходимым более широкое участие обществоведов в университетской, городской и областной печати.

III. ПОДГОТОВКА И ПЕРЕПОДГОТОВКА КАДРОВ.

Важнейшим условием перестройки преподавания общественных наук является подготовка и переподготовка кадров, в т. ч. через аспирантуру и докторантуру, повышение эффективности и качества научной работы обществоведов.

Решить вопрос об издании на регулярной основе научных работ обществоведов университета, для чего добиваться создания издательско-полиграфической базы при университете. Практиковать финансирование университетом монографий, издаваемых за счет автора.

Ректорату, учебной части, кафедрам предусмотреть возможность предоставления всем преподавателям кафедр общественных наук месячных творческих отпусков в феврале и сентябре 1990 года, либо в другое удобное для кафедр время для работы над новыми курсами, без уменьшения общей учебной нагрузки преподавателей.

С целью оказания преподавателям помощи в работе по подготовке новых лекционных курсов опорным кафедрам провести в течение учебного года серию научных семинаров с приглашением ведущих ученых-обществоведов страны.

Ректорату университета ходатайствовать перед Минвузом УССР и Госкомобразованием СССР о предоставлении возможности преподавателям общественных наук, работающим над докторскими диссертациями, прохождения одногодичной зарубежной стажировки.

ПАРТКОМ.

За кем решающее слово?

Время, в которое нам выпало получить высшее образование, резко отличается от предыдущих времен, когда можно было, отсидев в вузе положенные годы, получить диплом. Разговор об этом давно ведется в нашей прессе. Об этом же говорят в своих выступлениях на сессии Верховного Совета СССР народные депутаты. Но пока народные депутаты спрашивают за перестройку в Москве, что же происходит в наших родных пенатах?

Ни для кого не секрет, что обосновывая свои научные изыскания, студенты были обязаны подтверждать выводы цитатами из Маркса, Энгельса, Ленина, ссылаясь на материалы съездов, Пленумов, конференций КПСС. Ушли в прошлое те времена, когда обязательным было изучение таких «шедевров» советской литературы, как «Целина» и «Малая Земля». Наконец, включены в программу и А. Платонов, и Е. Замятин, и Н. Гумилев, и Б. Пастернак. Но взгляните на соотношение лекционного материала, посвященного этим писателям и творчеству М. Горького, А. Толстого, В. Маяковского. В самих экзаменационных вопросах заложен тенденциозный подход к изучению литературы. Например, среди вопросов, разработанных кафедрой советской литературы и литературы народов СССР, звучат такие: «Петр Первый — лучший исторический роман» (вопрос № 39) или вопрос № 19 «В. Маяковский — величайший поэт XX века в зеркале современных споров». Эти вопросы были предложены студентам IV курса русского отделения филологического факультета для подготовки к летней экзаменационной сессии. В список обязательных текстов не были внесены произведения Осипа Мандельштама, обэриутов, Арсения Тарковского, не говоря уже о

Василии Гроссмани, Юрии Домбровском. Совсем плохо дело обстоит с изучением литературы русского зарубежья, возвращенной советскому читателю в годы перестройки. В списке по методике литературы, где, как положено, указаны классики марксизма-ленинизма, как бы вы ни искали, не найдете трудов Михаила Бахтина, Юрия Лотмана и других ведущих литературоведов.

Из опыта прошлых лет ясно, что такой непрофессиональный подход к изучению литературы рождает тенденциозность в оценке произведения, односторонность при его разборе, заставляет искать классовую борьбу там, где ее нет и в помине.

В постановлении о реформе высшей школы сказано, что вузы получают право формировать лекционные курсы, распределять часы. На самом деле изменить учебный план можно только с ведома Минвуза. А если публика чего-то требует — что ж, бросим ей кость факультатива. Так, на III курсе доцент кафедры истории русской литературы В. И. Силантьева была вынуждена читать чуть ли не половину курса вне сетки расписания. Студенты благодарны ей за то, что она нашла время, чтобы в урезанный колхозом семестр втиснуть в наши головы Достоевского, Толстого,

Чехова, Салтыкова-Щедрина, Лескова, Гаршина. Литература относится к таким предметам, которые требуют не зубуривания, а духовного, нравственного постижения, тщательной вдумчивой работы над произведением. Кто и когда научит студентов этому, если на профилирующих курсах сокращается количество часов, не уделяется должного внимания теоретической базе, а лекции тех преподавателей, кто может учить, проводятся большей частью в качестве спецкурса для небольшого числа студентов.

Во втором семестре на нашем курсе, в соответствии с учебным планом факультета, доцент Ильев читает курс по истории русской литературы конца XIX — начала XX века. Изучается творчество таких мастеров слова, как А. Блок, А. Ахматова, Ф. Сологуб, Л. Андреев, А. Белый — период, который по праву называется «серебряным веком» русской литературы. Без глубокого его изучения невозможно соединить русскую классику XIX века с творчеством Булгакова, Платонова, Замятина и других послереволюционных писателей. Этот период неповторимо богат по своему жанровому и мировоззренческому содержанию. Студенческое восприятие всего этого многообразия должно быть подготовлено соответствующим образом. Тем более, что литература этого периода долгое время не издавалась, нужна дополнительная работа в фундаментальных библиотеках. Поэтому нам представляется, что для усвоения этой литерату-

ры, ее философских концепций даже запланированное количество часов должно быть распределено на два семестра, не говоря уже о дополнительном времени.

С такими соображениями студенты нынешнего IV курса русского отделения филфака обратились в апреле этого года к руководству факультета и университета. И если И. П. Зелинский рекомендовал просьбу студентов удовлетворить, то руководство факультета, казалось бы, непосредственно заинтересованное в повышении качества филологического образования, долгое время отказывалось рассматривать этот вопрос. Основной мотив отказа: если мы не выполним уже сверстаный учебный план, нас не смогут перевести на следующий курс, а если переведут условно — в случае переноса части программы на следующий учебный год — не смогут выплачивать стипендию. Были ссылки и на то, что юрторгел наложил вето на увеличение количества экзаменов в зимнюю сессию. В конечном итоге на заседании деканата решено было курс не продлевать, а ввести спецкурс.

Конечно, доцент кафедры истории русской литературы С. П. Ильев, встретив заинтересованность и стремление студентов более глубоко овладеть предметом, согласился и на такую форму работы. Но выход ли это для студентов, для которых спецкурс — не обязательный? Волей неволей подтверждается изречение об известном способе спасения утопающих: выходит, если бы сами студенты не приняли меры, то не было бы и спецкурса, и «серебряный век» русской литературы изучался

бы будущими филологами только 3 месяца. Это касается и других курсов. Так, на нынешнем втором курсе филологического факультета русского отделения изучение периода зарубежной литературы с середины XIX века до наших дней уложили в один семестр, и то за вычетом «колхозных» месяцев.

Конечно, многое зависит от заинтересованности и активности студентов. И благо, что на нашем курсе студенты не равнодушны к своему образованию и профессиональной компетентности. Но разве нормально, чтобы не вуз, а студенты сражались за повышение уровня преподавания профилирующих дисциплин?

Обидно и стыдно, что наряду с курсами, преподавание которых ведется на профессиональном уровне, читаются лекции, с которых студенты уходят с чистым конспектом и пустой головой. Что делать, если в аудиторию приходит слабый, безграмотный преподаватель. Зачастую просто жаль времени, потраченного на этих лекциях. И очень прискорбно, если до сих пор в университете бытует мнение, что студенты не способны критически оценивать уровень лекций.

Ситуация с преподаванием литературы на филфаке сложная, и она не улучшится в одно мгновение.

В заключение скажем так: наступило время, когда от севастопольцев по поводу падения престижа университетского образования пора переходить к его реальному возрождению. Но за кем решающее слово — за студентами?

В. АСТАХОВА,
студентка IV курса
филфака.

новости

23—28 октября 1989 года в Ташкенте в рамках подготовки к VII конгрессу МАПРЯЛ прошла международная конференция «Проблемы подготовки иностранных учащихся-филологов и специалистов к профессиональному общению на русском языке». Наш университет представляли В. Л. Скалкин (кафедра иностранных языков гуманитарных факультетов), А. В. Домбровский (кафедра РКИ № 1), С. Н. Ермошкин (кафедра РКИ № 2), Е. Н. Степанов (кафедра русского языка). В сборник тезисов, подготовленный к конференции, вошли также сообщения Н. Г. Ивановой, В. В. Горбань (кафедра русского языка), И. П. Бондаренко, И. А. Локтионовой (кафедра РКИ № 1).

Всего в конференции приняли участие более 200 преподавателей и ученых Советского Союза и 15 стран мира (ЧССР, ПНР, МНР, Финляндия, КНР, ФРГ, ГДР, ДРА, Испания, Индия, Австрия, Куба, Сирия).

С. ЕРМОШКИН.

С 25 по 29 октября в г. Львове проходили Всесоюзные соревнования спортивных клубов университетов по художественной гимнастике. В них участвовали 10 команд из Алма-Аты, Минска, Саратова, Львова, Одессы, Иванова и других городов страны.

В результате упорной состязательной борьбы наша команда завоевала почетное II место. На I место вышла команда Алма-Аты, III место — у команды Минска.

В личном зачете наши студенты заняли II и III места. II место у Елены Варфоломеевой (I курс, РГФ), III место — у Людмилы Сиговой (II курс, филфак). Тренер команды ОГУ — Л. И. Кулагина.

Олег Дорохин

СТРЫЙСКИЙ ПАРК

1.
Проснулся он, покамест малолюдный.
Стволы изогнутые вызелены мхом,
Листом пожухлым кружит пополуни
В апреле пасмурном, но временно сухом.
Над головою — щелк и свист пернатых,
Большие крылья прикрещающих к весне.
Они в насквозь понятных им пенатах,
А я чужак в их независимой стране.
Шуршит былая осень у скамейки.
Ее тоски ничто звончей не заглушит,
Чем пилотаж взлетающей семейки,
Которым воздух, точно вышивкой, прошит.

2.
Раскованность беседующих пар.
Холмистостью приподнятые тропы.
Знакомец старый, здравствуй, Стрыйский парк,
Частичка легких городской Европы!
От пробужденья вновь до забвения
Ты вглубь и вверх тынулся год от года,
Могучее, но все-таки дитя
Лишь кое-где подправленной природы.
Встречай меня и вечно молодой —
Сезонными смещениями окрасок,
Прозрачным кличем белых лебедей,
Младенцами в тепле своих колясок.

фельетон

Танцы под светофором

Очень много можно узнать о нравах народов, населяющих нашу Родину, вовсе по ней не разъезжая, а черпая сведения из анекдотов.

Один мой знакомый до сих пор уверен, что такого рода анекдоты сочиняются специальным отделом ЦРУ. Существует, очевидно, особый институт с секторами: «Анекдоты про украинцев», «Еврейские анекдоты», «Армянское радио». Потом специально обученные диверсанты под покровом ночи перебираются на нашу территорию, где рассказывают эти анекдоты простодушным советским людям.

Все это почти похоже на правду. Действительно, станет ли нормальным человек (бесплатно!!!) поливать себя грязью, причем явно не лечебной? Нормальный не станет. Наш — станет.

Жителю Эстонии главным врагом представляется житель Калуги, приехавший к нему за колбасой. Соответственно, для жителя Калуги главный враг — эстонец, мешающий купить вожделенный батон колбасы. Эх, попржаться бы эстонцев!

Что это там обсуждают в Верховном Совете? Вопрос об апрельских событиях в Тбилиси? Смело поднимайтесь на трибуну и приводите пример:

— Сижу я как-то в ресторане. А тут два грузина заспорили, кто из них богаче. Первый выходит в гардероб, дает 25 рублей и говорит: «Сдачи не надо». Второй следом за ним дает гардеробщику 50 рублей

и говорит: «Пальто не надо». Навстречу поднимается третий грузин с огромным sackом. Швейцар просит сдать его в гардероб, а грузин возмущается: «Уже и кошелек нельзя пронести?!».

Тсс! Тишина! Это ваши слушатели представляют себе стоящую на площади толпу грузин с чемоданами денег в руках. Ну как же таких не лупануть саперной лопаткой. Нет, лучше совковой, той самой, которой они деньги загребают!

Что еще на повестке дня? Перевод молдавской письменности на латинскую графику? Тут уже нужно оперировать научными фактами.

— Вы знаете, почему при вспышке молнии молдаване улыбаются? Они думают, что их фотографируют.

Этот факт наверняка убедит ваших слушателей, что если известный писатель, актер или режиссер в интеллектуальном плане — еще более-менее, то остальное население республики...

Рассуждая так, о малых народах Севера и говорить нечего. Ну и пусть исчезают. Зато культура их останется. В былинах? Нет. В песнях? Нет. В анекдотах.

Бросьте, друзья, рассказывать анекдоты. Уже не смешно.

Александр ВЫБАЛКА.

Р. С. А если вы встретите молдаванина, танцующего под светофором, — не удивляйтесь. Просто он думает, что это дискотека.

Объявление

Продолжается набор сотрудников университета в группу плавания. Занятия проводятся в бассейне СКА в понедельник и четверг с 20 до 21 часа. Желательным обращаться в спортклуб ОГУ.

ПИШІТЬ НАМ:

270057, Одеса-Центр вул.
Петра Великого, 2, держуні-
верситет, редакція газети «За
наукові кадри».

ЗАХОДІТЬЕ:

Одеса, вул. Радянської Ар-
мії, 24, 1-й поверх,
кімната, 9.

ДЗВОНІТЬ:

тел. 23-84-13.

Редактор М. ЩЕРБАНЬ.